

Univerzita Komenského v Bratislave LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

prof. RNDr. Ivan VARGA, PhD., Ústav histológie a embryológie
tel.: +421 2 90 119 547 e-mail: ivan.varga@fmed.uniba.sk

Vážený pán

prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.

dekan Lekárskej fakulty,

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Trieda SNP 1, 040 11 Košice

Oponentský posudok na habilitačnú prácu MUDr. Dalibora Kolesára, PhD.

Spectabilis,

listom zo dňa 16. mája 2019 som bol Vami požiadaný o vypracovanie oponentského posudku na habilitačnú prácu *Morfologická a funkčná charakteristika nitrergických štruktúr v senzitivných gangliách a zadných povrazcoch miechy*. Habilitačnú prácu predložil **MUDr. Dalibor Kolesár, PhD.**, odborný asistent Ústavu anatómie Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, k návrhu na vymenovanie na docenta v študijnom odbore 7.1.2 Anatómia, histológia a embryológia.

S radosťou som vyhovel tejto žiadosti, nakoľko odbornú činnosť pána doktora Kolesára a jeho spolupracovníkov v oblasti neuroanatómie a neurohistológie dobre poznám. V minulosti som mal dokonca možnosť byť recenzentom jeho učebnice *Atlas anatomických modelov* a z jeho ďalšej pedagogickej činnosti by som vyzdvihol najmä spoluautorstvo anatomických učebníc určených pre študentov zubného lekárstva.

Predložená habilitačná práca bola vypracovaná na Ústave anatómie Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, aj v kooperácii s Neurobiologickým ústavom Slovenskej akadémie vied. Pozostáva zo 175 strán, pričom je členená do nasledovných jedenástich kapitol: Úvod, Teoretický prehľad problematiky rozčlenený do 7 kapitol, Vybrané monotematické práce, Súhrn dosiahnutých výsledkov a záver a Zoznam použitej literatúry. Zoznam použitej literatúry pozostáva zo 126 literárnych prameňov, z ktorých takmer polovica je z ostatných desiatich rokov.

Predložená práca je kombináciou úvodného literárneho prehľadu a 5 monotematických vedeckých prác uverejnených v zahraničných recenzovaných časopisoch, s jednou kapitolou uverejnenej v zahraničnej monografii. V uvedených prácach je doktor Kolesár 3-krát prvým. O vysokej kvalite publikácií nasvedčujú aj časopisy, ktoré ich uverejnili. Každý z časopisov má IF vyšší ako 2,0 a ich kumulatívny IF v čase uverejnenia publikácií doktora Kolesára má hodnotu vyše 11. Dovolím si však poznamenať, že publikačná činnosť habilitanta je omnoho bohatšia a v rámci databázy SCOPUS som dokázal vyhľadať až 17 jeho pôvodných vedeckých prác zaoberajúcich sa problematikou neuroanatómie alebo neurohistológie.

Jadro habilitačnej práce tvorí **súbor šiestich monotematických, prevažne experimentálnych prác**. Aj keď mne osobne chýba krátky osobný komentár autora pred každou vloženou vedeckou publikáciou, celkové dosiahnuté výsledky sú veľmi prehľadne zhrnuté na konci habilitačnej práce v samostatnej kapitole. Všetky zaradené publikácie už prešli pred uverejnením veľmi prísny recenzným konaním, preto im skutočne nemožno nič vytknúť. Skôr by som na tomto mieste chcel vyzdvihnúť rôznorodosť použitých histologických metód, ktorými vyšetrovali tkanivá experimentálnych zvierat. K získaniu výsledkov autori využívali farbiace histologické metódy, histochemické a imunocytochemické metódy, rádioanalýzu, sledovanie axonálneho transportu a mnohé ďalšie. Ku kvantifikácii výsledkov využili analýzu obrazu na úrovni svetelnej mikroskopie, ako aj vybrané metódy štatistiky. Výsledková časť každej jednej pôvodnej vedeckej práce obsahuje reprezentatívne mikrofotografie. Habilitant svoje dlhoročné skúsenosti zhrnul do veľmi zaujímavého prehľadového článku uverejneného v časopise *Canadian Journal of Physiology and Pharmacology*, kde porovnával zastúpenie neurónov syntetizujúcich syntázu oxidu dusnatého v rámci spinálnych ganglií u rôznych živočíšnych druhov, včítane človeka.

Pri čítaní týchto unikátnych výsledkov mi napadli len dve otázky:

- Prítomnosť neurónovej syntázy oxidu dusnatého je v telách a výbežkoch neurónov už presvedčivo zdokumentovaná. Aký je vzťah oxidu dusnatého k satelitovým gliovým bunkám, ktoré ako plášť obklopujú jednotlivé telá neurónov v rámci ganglií?
- Akým spôsobom môžu Vaše výsledky ovplyvniť klinickú prax, napríklad pri liečbe chronickej bolesti?

Záver

Predložená habilitačná práca predstavuje mimoriadne kvalitný spis. Poskytuje množstvo zaujímavých a jedinečných informácií nielen pre všetkých anatómov a histológov, ale aj pre všetkých odborníkov zaoberajúcich sa neurovedami. Habilitačná práca spĺňa všetky podmienky, ktoré sú kladené na tento typ písomných prác. Preto s plnou zodpovednosťou a profesionálnou spokojnosťou *odporúčam* predloženú habilitačnú prácu ako podklad pre habilitačné konanie a zároveň *odporúčam, aby po úspešnej obhajobe bol MUDr. Daliborovi Kolesárovi, PhD. udelený*

vedecko - pedagogický titul

„DOCENT“ v odbore 7. 1. 2. Anatómia, histológia a embryológia.

prof. RNDr. Ivan Varga, PhD., PhD.

oponent, profesor v odbore Anatómia, histológia a embryológia

V Bratislave, 24. júla 2019